

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 fr.
Fél évre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felol's szerkesztő: **ZÁDORY KÁROLY.** Laptulajdonos: **FIGULI ANTAL.**

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A népnevelésről.

Nyiltan vallottuk s büszkén hangoztatjuk, hogy a magyar nemzetieszmé terjesztésének s a kulturális haladásnak szolgálatában állunk.

Feladatunk tudatában mellétekintetek soha sem vezérelnek, de a kitűzött iránytól sem tántorodunk el. Tudjuk, hogy szigorú bírálat aláiesik eljárásunk, sőt egyesek rosszalásáva is találkozzunk; de ez csak sarkal, buzdít a kitűzött czél felé. Minden támadás ellen a hűen teljesített kötelesség tudata a védpaizsunk.

A népnevelés érdekében alkalmosszerűleg többször felszólaltunk. Darázs-fészekbe nyultunk, de hivatásunk azt parancsolta, hogy azt is megbolygassuk. A zugás, a zsongás nem rettetett vissza, sőt a fullánkok mérgétől sem féltünk. Síkra szállotunk s céltudatosan küzdünk, vagy elbukunk; de nem alkuszunk. Ostorozzuk a közönyt

a zsibbadt tespedést s jól esik konstatálnunk, hogy többször fehráztuk lethargiájából, hogy ráirányítottuk a hivatott faktorok figyelmét s provokáltuk a beavatkozást. A mit lapunkban a népnevelés fejlesztése érdekében nem egyszer élénk színekkel eszeltünk a gör. kel. hitfelekezet által fenartott iskolára vonatkozólag, azt pár hónap előtt a kir. tanfelügyelőség hivatalosan is megállapította s az lett az eredmény, hogy a petrosényi tanító eltűnt s záróvizsgát nem tett tanítványával. Ám ez csak igazolása, de nem szanalása a törvényellenességeknek, melyekre mi is rámutattunk.

Most, a közelgő új tanév kezdete előtt, tehát alkalmas időben, Petrosény község előljárósága a járási főszolgabíróhoz beterjesztett 4057—97 számú jelentésében szintén hivatalosan feltűnteti az orvoslást igénylő közoktatásiügyi viszonyokat a következő jelentésben:

„Folyó évi 3883 szám alatti rendelete következtében az 1898/99 évben iskolába járt tanulók statisztikai kimutatását midőn 1. alatt mellékeltlen tisztelettel beterjeszteni van szerencsém,

nem hagyhatom megjegyzés nélkül azt, hogy a gör. keleti felekezeti iskolák könyv oly rendetlenül vezetnek, hogy azok az iskolába járók nagy részének születési éve bevezetve nincsen s egyéb más adatok is hiányosok, a tanító személyében folytonos változás van a tanító igen ritka esetben bír képesítéssel, a tanterem a törvény kívánalmainak meg nem felel, a tanítónak ha csak a tanterembe nem lakik — lakása nincsen. A népoktatás haladása nem áll arányban a hitközség lakóinak megtethettségével, mert 30 év leforgása alatt vajmi kevés eredmény éretett el különösen a magyar nyelv tanításában, tehát mindezekre különös gond lenne fordítandó s még arra is, hogy ha ilyen körülmények között a felekezeti iskolának továbbra fenartása megtüretik, követeltessék meg képesített tanítónak alkalmazása és még az is, hogy a magyar nyelv tanítása meghonosításuk ezen iskolában is, természetesen a magyar nyelvből is képesítést nyert tanító alkalmazása mellett, mert az eddig alkalmazott felekezeti tanítók éppen nem, vagy kevésbé bírták a magyar nyelvet. Petrosény községben nem csak románok laknak, hanem vegyes ajkuak, nem csak szeretett hazánk területéről és részeiből össze hullámozáva, hanem a külföldnek majd nem minden részéből, akik az állami népiskolába a bányatársulat nyilvános iskolájába s ezen kívül a zárdába járnak fel és nyerik oktatásukat s mindanyian elsajátítják szeretett ha-

PETROSÉNY és VIDEKE TÁRCZÁJA.

Az utolsó vértanu.

Az ártatlanok vérét szomjuhozó Maxentius megkapja méltó büntetését. Testét elnyelik a Tiberius hullámai, s ezzel egyidejűleg a kereszténység új életre ébred.

Constantinus a diadal mámorától megittasulva vonul Romába a pogányság fővárosába, s a Capitolium ormára felüti a soká üldözött keresztet, homlokán ezen felirattal:

„Az üdvnek e jelével, a hősiesség e valódi jelképével szabadtottam és menttettem meg városokat a zsarnok rabigájától, visszahelyezvén Róma senatusát és népét régi dicsőségébe és fényébe.”

A vértől és könnyektől ázott kereszt leönti a Capitolium zsarnok-igáját s diadalt hirdet az új vallás eszméinek.

Mindenütt háláéneket zengedeznek az Úrnak, ki megdicsőült szenteiben s csodáiban természetfölötti, végtelen erőnek mutatkozik.

Constantin győzelme az egyháznak teljes függetlenségét biztosít, és a kereszténységet Róma vallásává teszi.

Az öröm általános, de nem végleges, mert

még fen áll a Colosseum. A borzalmat keltő gladiatori küzdelmek, véres jelenetek meg-megújulnak. A millió vértanu vértől kövér talaj még mindig keresztény vért szomjuhozik.

Jóllehet a Colosseum többé nem a hitválsküzdőtere, de mégis szüksége van egy utolsó vértanura, kinek vére alkonyi pirként a hatalmas szinkör homokját pirosra fesse.

Fontos esemény a Colosseum történetében az, midőn Constantín eltöltötte ama véres színpadokat, a melyek nem egyeztek össze a kereszténység szellemével. De ennek megszüntetése nagyon veszedelmes volt.

A római nép annyira ragaszkodott a színpadokhoz, hogy később lett volna Romának összes utcáit patriciusi vérral öntözni, sem hogy legkedvesebb multságától megfosztassák. Oroszlán módjára dühöngött, mint a melytől valamely kisebb állat a zsákmányát elragadja. Lelkesedése akkor volt legnagyobb, a midőn legtöbb vér folyt.

Ily körülmények között nem esoda, ha Constantín halála után száz esztendővel is még mindig folyt a gladiatori harc a Colosseumban. Nem voltak többé vértanui, de azért megvoltak áldozatai.

Elérkezett az idő, a midőn a római népnek eme legkedvesebb intézménye is kényte-

len volt meghajolni Isten hatalma előtt és a Colosseum ép oly rettenetes színjátékkal fejezte be borzalommal teljes pályafutását, mint a minővel kezdte s a minőket azután is még sokáig rendezett.

Libya pusztaságán vagyunk.

Miként a változatosságnak megvannak kellemei, miként a nagy és megrendítő játékok, melyeket élet és halál, enyészet és születés tárnak szemünk elé, a félelem és esedázat bájjal bírnak; ép úgy meg van a csendnek, a változatlan békének is sajátos bája, kelleme, érdeke. Olyan ez, mint a csendes tó, melyet a tarka virágoktól illatozó part övez körül.

Minden egyszerű, hangtalan, de békés és békítő!

Ily esendes elvonultságban él itt egy szegény barát, mint remete, a kinek szomorú, de mégis vigasszal teljes napjai vannak. Lelkének e csendes, elhagyott pusztaságon ninesenek földi vágyai, reményei a jövő szerencséhez, hanem csak egyedül Urának szenteli egész életét. Mégis van benne valami magasabb szellem, valami hatalmasabb erő, a mely szép és nemes eszmét értelt szívében. Ez eszme folyton kísérti, nagy tett elkövetésére sarkalja, de

zánk zengzetes nyelvét, csak a benszülött román testvérek ne sajátítsák el? akkor a midőn ők magok is igen szeretnék azt elsajátítani. Mindezeket felsorolva tisztelettel kérem a tekintetes szolgabírói hivatal ezen fenforgó és szertintem figyelmen kívül nem hagyható körülményt illetékes helyen megismertetni méltóztassék.*

Ez a jelentés tárgyilagossá válik rövidséggel, de csak nem egész körében feltüntetni azt a túrhellen állapotot, mely az abban érintett közoktatási viszonyt jellemzi.

Az ellenőrző- és felügyelőhatóság tudni fogja kötelességét és bizonyára érvényt szerez a törvény rendelkezésének. A jelentés azonban nem utal egy lényeges körülményre, arra t. i., hogy egy tanító eredményen nem oktathatja a felekezeti iskolába beiratkozó gyermekeket.

Tudvalevőleg a világért sem küldnék ezeket a gyermekeket az állami, társulati, vagy a zárdaiskolába, mert ott megtanulnának írni, olvasni, számolni sőt még magyarul is. Ez pedig mind rettenetes baj volna. De 500 tanköteles egy teremben el sem fér, annál kevésbé abba a rozoga fabódéba, melyet iskolának csúfolni is gúny.

A törvény megengedi, hogy a felekezetek a saját erejükből iskolát tartsanak fenn, de megszabja a módozatokat is, melyeknek megfelelőleg több okleveles tanítót s ugyanannyi iskolát kellene fenntartani a petrosényi gör. kel. hitközségnek, ha csak a saját iskolájában akarja a felekezethez tartozó gyermekeket taníttatni. Ez pedig fölülmulja a felekezet anyagi erejét, mert még egy iskolát fenntartani s egy tanítót fizetni sem képesek. A tapasztalás

bizonyítja, hogy azt a minimális tanítói javadalmazást is végrehajtás útján kell mindig kiereszokolni a lakosoktól, a kik a megélhetés nehézségeivel küzdve, úgy is görnyednek egyéb terhek súlya alatt. Ha nem bírják fenntartani a felekezeti iskolát küldjék gyermekeiket az állami iskolába, ott legalább elsajátítják az elemi ismereteket, nem úgy mint eddig.

Harminez éve, hogy életbe lépett a népoktatási törvény és sajnosan tapasztaljuk, hogy az ezen idő alatt felnőtt nemzedéknek egy tizedszázaléka sem tud írni, olvasni, Petrosényben, Livazenyben és Petrillán. Ezért az eredményért kár volt azt a silány fizetést is adni a miben a felekezetek tanítóikat részesítették. Legyen legalább a jövő nemzedék elemi kiképzésére gond fordítva. Ez annyira közérdek, hogy alaptalan felekezeti és nemzetiségi féltékenykedés respektálását kizárja. Szeretjük, becsüljük a nemzetiségeket a hitfelekezeteket általában s ennek bizonyosságul emelünk szót az ő érdekükben, bár tudjuk, hogy intenczióknál felre magyaráztatik. Mind egy, mi megteszszük kötelességünként s ha a hivatott tényezők hűen teljesítik kötelességüket az itteni gör. kel. felekezet népnevelés-ügye nem lesz gúnyja a közoktatásnak.

A helyhatóság leplezetlenül feltűntette a megbotránkosztató állapotot, melyet tovább tűrni nem lehet, nem szabad.

A törvénynek rendelkezése egyaránt kötelező s ha egyformán alkalmaztatik, senkinek sem lehet ezért panaszra oka.

LEVELEZÉS.

Szurduk, 1899. aug. 10

Tek. Szerkesztő ur!

A »Petrosény és Videke« legutóbbi számának újdonsági rovatában, az előző számban megjelent helyes közlemény czáfolatául az állítatik, hogy míg Vulkánon át több mint 3600 drb. marhát hajtanak ki évenként Romániába, addig a szurduki úton alig 60 darabot visznek ki. Igaz, hogy a szerkesztői megjegyzés kiemeli, miszerint a tudósítás minden észrevétel nélkül adatott ki, de én, a ki tudomással bírok a marhakivitelről, a valósággal ellenkező tévedést, — nem; — szándékos ferdtést helyre igazítani, kötelességemnek ismerem, nehogy e becses lap olvasói, sőt a visszas állapot megszüntetésére hivatott felsőbbség tévedésbe ejtessenek.

Engem sem érdek, se mellékteket nem vezérel.

A vulkáni kiviteli forgalom előnyére oly horribilis marhalétszámot tüntet fel a tudósító, hogy ha czélzatos ferdtése hiteltel találna, a szurduki utat mint fölöslegest, el kellene zárni. Csakhogy másként áll a dolog, még pedig úgy, hogy míg Vulkánon át kihajtanak Romániába 60 drb. marhát, addig a szurduki úton kivisznek több mint 3600 darabot. És ez nagyon természetes, mert a Vulkán szoroson átvető veszélyes, csak nem járhatlan ösvényeken októbertől májusig mondhatni hogy még a madár sem jár. A havasok ormán dühöngő orkán, embert s állatot elsodor, megöl. Az az állítás is téves, hogy a marhakiviteli forgalom azért irányul Vulkán felé, mert a jöszög mindenütt legelhet. Ez abszurd állítás, mert az ösvény szédítő mélységek fölött s meredek sziklákon át vezet és hogy e helyen legelő sincsen, azt mindenki belátja.

Egyről megfeledezett a tudósító és pedig arról, hogy Szurdukoan nem lévén állami állatorvos, kihajtás előtt Vulkánba kell hajtani a marhákat s onnan megint visszahajtják azokat, tehát azok nem tekinthetők a vulkáni a

egyszersmind nagy áldozatot kíván, s ez maga az élet.

Nagy eszme, mely betölti lelkét, agyát izgatóvá teszi s hősökhöz hasonlóvá akarát erejét.

Azon gondolkodik, hogyan lehetne azon véres játékoknak Rómában örökre véget vetni, a melyek hallomása szerint még mindig párolgó vérral nedvesítik meg a színekör porondját.

Csodálatra méltó elhatározás egy remete lelkében!

De a keresztény önfeláldozó szeretet, mely a mindent felemészítő töznél is hatalmasabb s melynek lángjai az égig emelkednek, csodásabbnál csodásabb dolgokat képes teremteni.

Telemach, mert így hívták a remetét, nagy eszméjének hatása alatt éppen szegényes kunyhójában van mély gondolatokban elmerülve a midőn hirtelen egy idegen, üldözött keresztény lép be zokogó hangon rebegve:

— Óh atyám! ha az isteni szeretetnek csak egy szikrája van benned, úgy kérlek, az égbe kérék, ments meg minket, mert különben veszve vagyunk . . . és sirni kezdett.

— Honnan jön a veszedelem, a mely té-

ged fenyeget, szólj szeretett testvérem, talán segíthetek rajtad — mondá Telemach.

— Egy vad pogány üldöz. . . Társaimat elfogta, . . . talán már megis ölte, s most utánam jön . . . Óh irgalmazz Isten szolgáján!

— Kövess engem, szólott Telemach, s ezzel mindketten kiléptek a kunyhóból.

— Nézd atyám! . . . ott küzd szerencsétlen társam a pogánnyal, szólott a menekülő s nagy léptekkel segítségére siettek.

Éppen jókor érkeztek, mert a kegyetlen pogány a nála levő doronggal az utolsó csapást készült ráérni a már földön fekvő ártatlan áldozatra.

— Megállj gyilkos! — hallatszott Telemach hangja. Oly parancsoló hangon mondá ezt, s ugyanez oly égi fény vette körül, a melynek hallatára és látására a pogány elbámult; szöhoz nem juthatott, lélegzete elállott. Ugy tűnt fel előtte Telemach, mint valami tulvilági lény.

— Mit kívánsz tőlem? — szólott a vad pogány Arcanus.

— Jöjj velünk. Ne félj, nem lesz bántódásod, csak segítsd e szerencsétlen embertársadat kunyhóimig vinni.

Arcanus minden zúgolódás, vagy ellensze-

gülés nélkül egymaga felemeli előbbi zsákmányát, s Telemach után indul. . .

Miután a kunyhóba értek, a beteg fájdalmait kissé enyhítik, ki rövid idő alatt teljesen meggyógyult. Telemach ekkor kis élelmet ad keresztény társainak s Isten nevében elbocsátja őket, kik nem találnak alkalmas szavakat hálájuk kifejezésére.

— Látod ember, mondá most a remete Arcanusnak, mert észrevette, hogy benne Isten kegyelme működik, — látod, miként oltalmazza Isten szolgáit. Nem hagyja el azokat, a kik Ő benne hisznek. Bátran megigérem neked a megváltást, ha hinni fogsz Istenbe, s engedelmeskedel Jézus Krisztusnak.

Többet nem mondhatott.

Arcanusban ismét győz a vad pogány szenvedély, megragadja a barátot s így szólítja meg:

— Kövess Rómába, mert úgy hallok a pogány istenek haldokolnak, a régi rendszer pusztulásnak indult s templomainkba új szellem kezd befészkelődni. Jer, nézzünk körül s lássuk a világküzdelmet, mely maholnap romba dönti a Pantheont. Jer, segíts az isteneknek, különben veszve vagy.

Telemach most elérkezettnek látja az időt tervének végrehajtására.

Vulkán szoroson kihajtott lovak és szarvas-marhák is, annélkül, hogy kerülő utat tennének.

A földrajzi fekvés, valamint a kiviteli és behozatali forgalom egyaránt indokolja tehát, hogy az állami állatorvos, a kilépő állomás Szurdukba helyeztessék át.

Tisztelettel:
Csekme Károly.

UJDONSÁGOK.

— **Ő Felsége.** születésének 69-ik évfordulója alkalmából f. hó 18-án az összes felekezeti templomokban hálaadó isteni tisztelet lesz. A róm. kath. templomban Concone nagymiséjét éneklő a női énekkar 9 órakor, az ev. ref. templomban 10 órakor, az ág. ev. templomban d. e. fél 10 órakor német nyelven és 10 órakor magyar nyelven lesz a hálaadó isteni tisztelet.

— **Nagy-Boldogasszony.** napja lesz kedden f. hó 15-én. A róm. kath. templomban Bellini nagymiséjét (O. 54.) éneklő a női énekkar. „Nagy-Asszonyunk” női duettben a soprán Császár Klára k. a. s. az altot Huth Paula k. a. éneklő.

— **Személyi hír.** Gr. Bethlen Miklós, vármegyénk főispánja, két főúri vendégével f. hó 8-án Petrosényben időzött s átrándult Romániába is.

— **Esküvő.** Heim János aradi nagykereskedő f. hó 19-én esküszik örökösüget a petrosényi róm. kath. templomban Peccol Antal leánya Klementina kisasszonynak.

— **Boldogult kihálýnénk szobra Hunyadmegyében.** Hunyamegyei Bácsi községe Popovics Dénes körjegyző indítványára és kezdeményezésére megboldogult szeretett királýnénk emlékére szobrot emeltetett. A község legszebb terén már ott áll a kőből csinosan kifaragott emlékszóbor, melynek egyik oldalán aranyozott betűkkel a pár szó van bevésve „Erzsébet királýné emlékenek Bácsi községe”. A szobor felavatására nagyban készülnek.

Enged Arcanus felhívásának s társul szegődik hozzá gondolva, hogy rövid idő alatt átváltoztatja a pogánynak belsejét, mert egy belső hang azt sugta neki: „Minden dolgot tehetek annak nevében a ki engem erősít.” Utolsó tekintetét vet az égre, a pusztaságra s elhagyott kis kunyhójára, s a pogánytól vezetettve, nyugodtan, vidám szívvél indul hosszú útjára. . . .

Úgy tűnt fel előtte az új, ismeretlen világ, melyet képzelme rajzolt meg neki, mint egy szomorú és sötét kép, mely még álomban is próbára teszi az embert.

Nagy és népes városokon, zord hegyeken mentek keresztül, a mialatt a barát a világosság fátylóját ültette a pogány lelkébe.

Már évek óta gyalogolnak, míg végre kimerülten, felsebzett lábakkal, de ép lélekkel érkeznek az örökvárosba. Igen Arcanus is ép lélekkel érkezik meg, mert e hosszú gyaloglás ideje alatt, a mikor csak pusztaság volt mindketőnek párnája, elég alkalma nyílt meggyőződnie a keresztény Isten mindenhatóságáról.

Mint a remete legnagyobb ellensége távozott a pusztából, de Romába már mint legjobb barátok érkeztek.

A hosszú út nemcsak társává tette őt, hanem testvérévé gondolkodásban és érzelemben.

Ímája áthatott a felhőkön s meghaligattatásra talált: az isteni szikra Arcanus szívében termő talajra akadt.

Arcanus megígéri Telemaknak, hogy hozza mindíg hű lesz, és sohasem fogja elhagyni; együtt akar vele élni, együtt meghalni.

Folyt. követc.:

— **Bírói állások rendszeresítése.** Az igazságügyiminiszter a dévai kir. törvényszéknél még egy törvényszéki bírói és egy albírói állást rendszeresített, és egy albírói állást megszüntetett. A körösányai, algyógyi, szászvárosi kir. járásbíróságok egy-egy albíróval szaporodnak, a puji járásbíróság pedig egy aljegyzővel. Vajjon mikor adhatunk tudósítást a petrosényi kir. járásbírósról?

— **A petrosényi és járási ipartestület** 1899. augusztus 20-án saját könyvtára gyarapítására a „Wagner”-féle szálloda kert- és zárt-helyiségeiben testületi alakulása és zászlószentelésének évfordulója alkalmából nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személgéj 50 kr., — családjegy 1 frt. Kezdeté d. u. 4 órakor, kedvezőidőlen idő esetén este 8 órakor a teremben. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A piskitelep polgári olvasókör** saját könyvtára javára, 1899. augusztus 20-án. Szent István napján délután nyári táncmulatságot rendez. Egész délután szórakoztató játékok értékes nyereménytárgyakkal: Világposta, csehlövész, labdadobás, légteke, karikadobás, Confetti, szerpentin, léggömb. — Este tűzijáték. Belépő díj személyenként 30 kr. Kedvezőidőlen idő esetén a mulatság a Swoboda vendéglő összes terméiben este 8 órakor tartatik meg. Zenét a piskii műhelyi és a szászvárosi első zenekar szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Vérezgés a főutczán.** Nem ujság, hiszen napirenden van, hogy az emberek a főutczán egymást agyonverik, vagy leszúrák. Majd minden számunkban közlünk ilyen vérlázító esetet. Múlt vasárnap esti 8 óra tájban 7—8 bepálinkázott czivis dulakodott a zárda melletti piacsterén. Vojna a Petru livazényi lakos szamarát vezetve éppen ott haladt el a czivakodók mellett, egyszer csak feljajdult s összeesik. A csendőrorjárat éppen akkor ért oda s a véreben fetregő ember hátából kihúzták a kést. Ekkor vették észre, hogy még másik sérült is jajveszékel, kinek balszékhéja keresztülvágva, arca felhasitva s szája buzuva. Ez Tyeres Dumitru volt. Dr. Weisz orvoshoz vitték a sérülteket, ki orvosi gyógykezelés alá vette őket s konstatalta, hogy a sérülések nem életveszélyesek. A cseneőrok ez alatt a tettést, keresték de az elmenekült az éj homályában és senki sem tudta hogy ki volt. A kést is egy másik bepálinkázott polgár tüszűjéből rántotta ki, melylyel a súlyos sebeket ejtette. Ez az eset is jellemzi a petrosényi közbiztonságot, melynek érdekében a község nem tesz semmit.

— **Áthelyezés.** Meininger Péter mérnök a dévai állami építészeti hivatalhoz helyeztetett át.

— **Pályázatok.** Hunyadvármegyénél rendszeresített pénztári segéd könyvelői állásra f. hó 20-ig a várm. főispánjához; a ribizei körjegyzői állásra a körösányai főszolgabírósnál f. hó 14-ig nyújthatók be a pályázatok.

— **A vasuti személykocsik ellen van észrevétele** a piskii—petrosényi vonalszakaszon utazó közönségnek, — és nem ok nélkül. Az embert bezárják egy kupéba s négy és fél óra hosszágú mintha ketrecben volna, ki sem mozdulhat. A máshol kimustrált régi szerkezetű kocsikat küldik ide s az ember szinte várja, hogy berakják a melegvizzel megtöltött régi lábmelegítőket is. Elég élénk a forgalom ezen vonalszakaszon s megérdemelnék a vasuti intézőségtől annyit tekintet, hogy olyan személykocsik is álljanak az utazó közönség rendelkezésére, melyeken folyosó s árnyékszék is van.

— **Csodák csodája.** Hihetetlen, de való! Ne tessék kételkedni, mert saját szemekkel láttuk, hogy e hó 10-én Petrosény utcáit és piacait valódi seprőkkel söpörték, sőt a szemetet el is takarították. Éber figyelemmel kísértünk minden mozzanatot, de ennél nagyobb újdonságot még nem irtunk. Kutattuk az okát s rájöttünk, hogy vármegyénk körültekintő főispánja, még alkalmi kirándulását is felhasználva a legnagyobb megbotránkozásának adott kifejezést az utcák, köztetek és udvarok tisztatlansága fölött. Mikor mi ezekről rosszalólag megemlékeztünk, azt mondták, hogy a káknán is esomót koresünk. Most, hogy a felettes hatóság méltó megbotránkozásának kifejezést adott, az utcák és piacok szennye egy nap alatt eltűnt. Igazán kár, hogy szeretett főispánunk gyakrabban nem szerencsétlen látogatásával, mert akkor megérnénk, hogy vármegyénk legnagyobb forgalmu s legnépesebb községében a közbiztonsági, közrendészeti- és közegészségügyi tekintetek követelményének érvényeszeretnek. Figyelemmel kísérjük, hogy mikor fogják ismét söpretni az utcákat és közteteket. De nem vagyunk kis hittűk, reméljük, hogy a mutakozó szükséghez képest. Akinak nem esik terhére, higgye el.

— **A csavargók.** Itt lézengnek Petrosény utcáin, többnyire azonban a pálinkamérések előtt fetregnek azok a csavargók, a kiknek úgy látszik Petrosény az Eldorádója. Ide jöhetnek bátran, nem kérdezi senki, hogy van e igazolványuk, nem katoná-, vagy körözöttszőkevények e? De ki is vonná őket kérdőre? Rendőrségünk nincsen. A csendőrorjáratnak nem feladata a belrendőrségi teendők ellátása. Deha még élelem keresés végett, kellő igazolvánnyal bíró tisztességes egyén jön Petrosénybe, az se tud jelentkezni sehol. A helyhatóságnak e tekintetben semmi féle intézkedése sincsen — legalább végre nem hajtják. Pelic: úgy Petrosényben indokolt volna, hogy a eselések és munkások, általán akik élelemkeresés végett idejönnek, azok jelentkezzenek, magukat igazolják, ellenesetben eltávolításnak. Ez igen fontos kérdés, nem tudjuk mért nem részesül kellő méltatásban.

— **Tanulmányi kirándulás.** A kunyadmegeyi gazdasági egylet szeptember 5-én a délutáni vonattal a kiállítás megtekintésére Szegedre randul. Szeptember 7-én a ménés birtok megsemlélése, Mezőhegyesen, és 8-án utazás vissza Dévára. Szeptember 11-én az algyógyi földmives iskola megtekintése lesz. — A kik e kirándulásban részt venni óhajtanak aug. hó 20-ig jelentkezhetnek Pietsch Lajos főszámvónél Déván.

— **Új vashid a Zsilen.** A petrosényi állomás közelében a régi vashidat kicserélték. Igen sok bámulója volt az érdekes műeletnek f. hó 11-én délután, midőn a régi hidat helyéről elvontatták s az újat helyére huzatták. Az egész eljárás Polgár Lajos m. á. v. oszt. mérnök felügyelete és vezetése alatt oly gyorsan fogantatott, hogy csak a délutáni személyvonat közlekedett átszállással s este már akadálytalanul robogtak át a vonatok a szilárd új vashidon. A kormány s Ű. V. is képviselve volt.

— **Adóhátralékosok figyelmébe.** Az adó- és illetékhatárlékok szigorú behajtása az előjárásnak felelősséggel járó kötelességévé tértetvén, a zálogtárgyak elárverezése f. hó 21-ik és következő napjaira tűzetett. Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az ideig köztetéseik rendezéséről gondoskodjanak, nehogy a különben is súlyos terhek a költségek szaporodásával még súlyosabbá legyenek.

— **Iroda szolgái állás.** A petrillai körjegyzőségnek f. év szeptember 1 től kezdve 20 frt havi fizetéssel egy jó írásu és megbízható, le-

hetőleg fiatal ember mint iroda szolga alkalmazást nyerhet. Ezen állást elnyerni óhajtok Vassi János petrilai körjegyzőnél személyesen jelentkezhetek.

— **A Magyarország Törvények és Rendeletek-Tárának** betűsoros tárgymutatója, melyet Vassi János annyi gondnal szakértelemmel s oly praktikusán szerkesztett; nélkülözhetlen mindazoknak, kik különösen az állami, törvényhatósági s községi közigazgatás s általán a közélet terén a törvények és rendeletek felkeresése utalvák. Kiváló előnye e műnek, hogy az egy természetű ügyre vonatkozó jogszabályok csoportosítva vannak feltüntetve s a későbbi törvények és rendeletek mutatójával kiegészíthető. Ezen házagptólo mű, díszes kiadásban megjelent és 1 frt. vételárón kapható Figuli Antal nyomda tulajdonosnál Petrosény.

A közönség köréből.

Ház és üzlettulajdonosok figyelmébe.

Petrosény község t. képviselőtestületének megbízása kötelességemmé tette az utcák és közterek tisztán tartása iránti intézkedések fogantatását, ennél fogva felhívom a ház- és üzlettulajdonosokat, hogy az utcák és közterekre a szemetet ki ne hánják, mert a mellett, hogy költségükre fogom azokat eltakarítani, köztisztaság elleni kihágás miatt, megbüntetés végett a járási tekintetes főszolgabírósnál személyválogatás nélkül feljelentem mindazokat, kik ezen figyelmeztetés dacára a köztisztaság követelményeinek eleget nem tesznek. Egyben figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a szennyvizet az utcára, vagy közteret ki ne öntsék s ki ne éreszszék, hanem az udvarokon összegyűjtve időközönként kihordassák; mert

ellenesetben köztisztaság- és közegészség elleni kihágásért kénytelen leszek ellenük feljelentést tenni.

Petrosény, 1899. aug. 12.

Simon Balázs
esküdt, h. m. bíró

Idegenek Petrosényben.

1899. aug. 5 től, augusztus 12-ig —

Wagner szálloda.

Libiezei Bertalan hiv. Fehérvíz, Bajersdorf N. fűrészgártlajdonos, Szászsebes. Katteso Márton bank tisztv. Kolozsvár. Dr. Ákoncz Antal orvos u. o. Weisz Izidor keresk. Arad, Reinheimer Gyula m. á. v. ellenőr Arad, Mayer János s neje főgymn. tanár Seps-Szt.-György, Szakáts József joghallgató, Kecskemét, Pátkay Lajos ugyanott Flesch Zsigmond kocsiigazgató Szászváros, Dr. Szadeczy Lajos egyet. tanár Kolozsvár, Dr. Földváry József min. titkár Budapest, P. Georgescu. vámos Szaláni, Románia. S. Stinka vámos Timpa Románia. G. Müller tanuló Szaláni, C. Vasiliu mérnök Pajus, M. Suc ugyanott M. Nassiu ugyanott D. Nicolau ugyanott D. Rosaja ugyanott Pfeil Lajos kereskedő Mannheim. Fischer Vilmos ugyanott Ackermann Otto u. o. Dr. Bartha Béla ügyvéd N.-Várad. Dr. Bokor János tanár Brassó, L. Molnár birtokos és fia Kráiova, Báro Huszár Károly Abafája, Feisinger Samu utazó Bpt, Nick Mihály b. mérnök Barczika.

Bukarest szálloda.

Asriek Fl. utazó Bpt. Buchwald B. utazó Bécs, Preisisch Jakab u. Szászváros, Nesmelstein A. magánzó, Kolozsvár, Spitzer S. utazó Bpt. Vasváry Gy. utazó Bpt. Jonescu P. mag. és fia Bukarest, Baska A. mag. Kolozsvár, Fekete J. min. biztos Budapest.

BEDE MIHÁLY

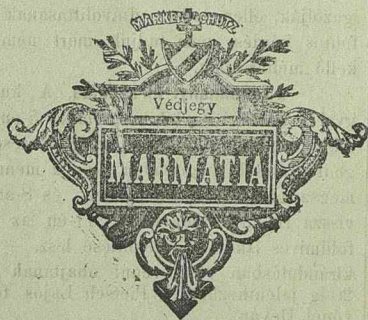
építési-vállalkozó, Petrosényben.

Van szerencsém Petrosény és vidéke mélyen tisztelt közönségének becses tudomására hozni, hogy Petrosényben állandóan letelepedvén, az **építészeti szakmába vágó munkálatok**, u. m. tervrajzok, költségvetések, új építkezések, javítások, átalakítások stb. teljesítésére a legelőnyösebb feltételek s szavatosság mellett vállalkozom.

A mult és jelen évben Piskin s Petrosényben és a magyar államvasutak piskipetrosényi vonalszakaszán, mint alvállalkozó, több mint ötven kisebb nagyobb szabású építkezést végeztem be a tekintetes üzletvezetőség és a tek. osztálymérnökség s fővállalkozó urak teljes megelégedésére s ezen kívül elméleti és gyakorlati szakismeretemen feljogosítanak nyugodt önértéssel kijelenthetnem, hogy az építési szakmába vágó munkálatok teljesítése tekintetében bennem helyezett bizalomnak miként eddig, úgy ezután is itt, új otthonomban lelkiismeretesen meg fogok felelni.

Tisztelettel:

Bede Mihály.

MARMATIA

Magyarország és Ausztria területére
— kizárólagosan szabadalmazott —
házigomba-irtó és
fa-conserváló szer.

Évek hosszú során át kipróbált kitűnő szer mindennemű épületgomba gyökeres és biztos kiirtására s faanyagoknak, különösen padlók és házfede-

leknek korhadás elleni conserválására. Ugy biztos hatás, mint oleosság tekintetében felülmúlja az összes eddig hirdett hasonló szereket. A gomba által megtámadott fa-épületekhez a „Marmatiával” való bevonás után ismét használhatók s örökre gombamentesek maradnak. — Uj épületeknél alkalmazva a „Marmatia” mindennemű gomba fejlődését megakadályozza.

Egy kilogram „Marmatia” 8—10 m² terület bevonására elegendő. — Ára kilogrammonként 50 kr. — Egy 4 kgrmmot tartalmazó postaláda csomagolás- és használati utasítással 2 frt. — 50 kgrmon felüli mennyiségben zsákokba csomagolva métermázsánként 40 frt. (4 kilogrammnál kevesebb nem küldetük.)

Egész épületek gombamentesítését megegyezés szerint 10 évi jótállással eszközöljük.

A „MARMATIA” utánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett egyedül kapható és megrendelhető:

Káray János és Társainál Maramaros-Szigeten.

— Prospektus és részletes leírás kívánatra ingyen és bérmentve küldetük. —

— Számos elismerő és köszönő levél —

6—10 — Viszontelárusítók kerestetnek! —

Nemotott Figuli Antal gyorssajtóján.

Előpataki gyógyviz.

Az előpataki gyógyforrások kezelésége Petrosény és vidéke területére képviselővel engem bizott meg, a mit, midőn a n. érdemű közönség becses tudomására hozni szerencsém van, bátorkodom a **nálam raktáron lévő**; gyomor és bélbajokban, tulságos nyalka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, köszvény és csúzbajokban, fejlődési sápkórban stb. előnyösen használható és **gyógyhatásának bizonyult, borral vegyítve pedig, mint legkiválóbb asztali víz** világforgalomnak örvendő, literes és félliteres üvegekben a legjutányosabb áron kapható hazai gyógyvizet a legjobb meggyőződéssel ajánlani.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan kiszolgáltatnak.

Kiváló tisztelettel:

Schäffer Mihály.